

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: **M. H.**, zastoupena JUDr. Alenou Malachovou, advokátkou se sídlem Studentská 4, Znojmo, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 12. 8. 2016, č. j. 22 Ad 11/2016 - 47,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna advokátky JUDr. Aleny Malachové **se určuje** částkou 3 900 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalobkyně, již byl pro vrozenou srdeční vadu přiznán invalidní důchod pro invaliditu I. stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, požádala dne 29. 7. 2015 o zvýšení stupně invalidity. Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „žalovaná“) z posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Znojmo ze dne 29. 10. 2015 zjistila, že stěžovatelka splňuje podmínky pro změnu stupně invalidity na III. stupeň podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, a to ode dne 8. 9. 2015. V uvedený den byla totiž žalobkyně podrobena lékařskému vyšetření MUDr. Ž. z Centra transplantační a kardiovaskulární chirurgie Brno (dále jen „CKTCH Brno“), kterým bylo zjištěno zhoršení jejího zdravotního stavu odůvodňující zvýšení stupně

invalidity. Rozhodnutím ze dne 16. 12. 2015, č. j. X, proto žalovaná zvýšila žalobkyni invalidní důchod na invalidní důchod pro invaliditu III. stupně, a to ke dni 8. 9. 2015 podle § 56 odst. 1 písm. d) a § 41 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění.

[2] Proti rozhodnutí žalované podala žalobkyně námitky, v nichž požadovala přiznání invalidního důvodu pro invaliditu III. stupně pět let zpětně. Tyto námitky žalovaná zamítla rozhodnutím ze dne 9. 2. 2016, č. j. X. Žalovaná na základě nově vypracovaného posudku opět dospěla k závěru, že byl žalobčin stav dlouhodobě dobře stabilizován; zhoršení zdravotního stavu je doloženo až nálezem ze dne 8. 9. 2015. Žalobčinu požadavku na změnu stupně invalidity pět let zpětně proto nebylo možné vyhovět, neboť v době, pro kterou požadovala zvýšení invalidního důchodu, odpovídal její zdravotní stav I. stupni invalidity.

II.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu ke Krajskému soudu v Brně, který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl.

[4] Krajský soud nechal Posudkovou komisi Ministerstva práce a sociálních věcí (dále také „posudková komise“) vypracovat posudek, jímž provedl důkaz. Z tohoto posudku zjistil, že žalobkyně trpí vrozenou srdeční vadou, přičemž její zdravotní stav je dlouhodobě nepříznivý. Zhoršení zdravotního stavu bylo prokázáno lékařskou zprávou MUDr. Ž. z CKTCH Brno, jež byla vypracována na základě vyšetření dne 8. 9. 2015. Toto datum bylo proto stanoveno jako datum vzniku invalidity III. stupně.

[5] Krajský soud konstatoval, že posudek posudkové komise je objektivní, úplný a přesvědčivý, považoval jej proto za rozhodující důkaz pro posouzení žaloby. Z vypracovaného posudku podle krajského soudu vyplynulo, že zhoršení žalobčina zdravotního stavu bylo jednoznačně prokázáno ke dni lékařské prohlídky MUDr. Ž. z CKTCH Brno. Proti posudku přitom žalobkyně nevznesla námitky; svou žádost o určení data vzniku invalidity III. stupně s platností pět let zpětně zdůvodnila pouze doporučením ze strany lékařů a sociální pracovnice. Z medicínského hlediska však nebyly shledány podmínky pro zpětné určení data vzniku invalidity III. stupně, napadené rozhodnutí proto krajský soud shledal správným a souladným se zákonem.

III.

[6] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[7] Stěžovatelka oprávněnost svého požadavku zdůvodňuje tím, že je již od narození velmi těžce nemocná – trpí vrozenou srdeční vadou a má oslabený imunitní systém. Stěžovatelka by se neobešla bez celodenní péče své matky. Její onemocnění se neustále opakuje, a to se zvyšující se frekvencí, vždy musí být navíc léčena antibiotiky. Tato situace je stejná prakticky od narození. Z tohoto důvodu jí bylo lékaři a sociální pracovníci opakovaně doporučováno žádat o invalidní důchod, a to i se zpětnou platností. Nesouhlasí

pokračování

proto s vypracovanými posudky a má za to, že je nutné vypracovat nový, skutečně objektivní posudek.

IV.

[8] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

V.

[9] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Ustanovení § 41 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění stanoví, že „[p]ři změně stupně invalidity se nově stanoví výše invalidního důchodu, a to ode dne, od něhož došlo ke změně stupně invalidity.“ Stěžovatelka tvrdí, že krajský soud i žalovaná nesprávně posoudily den, ke kterému ke změně stupně invalidity došlo. Stěžovatelka tudíž činí sporným skutková zjištění krajského soudu a žalované.

[12] Posouzení zdravotního stavu je věcí odborně medicínskou, k níž nemá soud potřebné odborné znalosti, a proto se vždy obrací k osobám, které jimi disponují, aby se k těmto otázkám vyjádřily. Rozhodnutí soudu o přiznání invalidního důchodu jako dávky důchodového pojištění se opírá především o odborné lékařské posouzení, jež je v soudním řízení zákonem svěřeno primárně Ministerstvu práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). V posudku takové odborné lékařské komise se přitom hodnotí nejenom celkový zdravotní stav a zachované pracovní schopnosti pojištěnce, nýbrž se v něm zaujímají i posudkové závěry o invaliditě a době jejího vzniku. Tento posudek je tedy v přezkumném soudním řízení stěžejním důkazem, na nějž je soud při nedostatku odborné erudice odkázán, a proto je zapotřebí klást zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost. Pokud se tedy posudková komise v posudku zpracovávaném v řízení o žalobě proti rozhodnutí o invalidním důchodu vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím uváděným stěžovatelkou a tyto své posudkové závěry jednoznačně a konkrétně zdůvodní, lze jej považovat za úplný a přesvědčivý. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku způsobující jeho nepřesvědčivost nebo neúplnost přitom nemůže soud nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebné odborné lékařské znalosti (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003 - 48, ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003 - 61, publ. pod č. 800/2006 Sb. NSS, nebo ze dne 9. 2. 2006, č. j. 6 Ads 25/2004 - 58).

[13] Posudek, z něhož krajský soud vycházel, považuje Nejvyšší správní soud, stejně jako krajský soud, za úplný a přesvědčivý. Posudková komise vycházela z kompletní stěžovatelčiny zdravotní dokumentace. Z posudků a lékařských zpráv pokrývajících období od roku 1998 až do současnosti přitom dovodila, že stěžovatelčin zdravotní stav,

odpovídající I. stupni invalidity, byl dlouhodobě stabilizovaný. Jeho zhoršení bylo prokázáno teprve při lékařské prohlídce provedené MUDr. Ž. z CKTCH Brno dne 8. 9. 2015. Posudková komise proto potvrdila závěry posudku, z něhož vycházela žalovaná, a tedy rovněž závěry žalované.

[14] Stěžovatelčino tvrzení, že její zdravotní stav trvale odpovídal III. stupni invalidity, proto bylo v řízení před krajským soudem a správními orgány na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu přesvědčivým způsobem vyvráceno. Stěžovatelka zároveň svá tvrzení nepodložila žádnými důkazy, jež by byly s to vyvrátit či zpochybnit závěry vypracovaných posudků. Nejvyšší správní soud proto shledal rozsudek krajského soudu, který se ztotožnil se závěry žalované, správným a souladným se zákonem.

[15] S ohledem na výše uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[16] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, již by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

[17] Stěžovatelce byla Nejvyšším správním soudem ustanovena advokátka podle § 35 odst. 8 s. ř. s. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Při přiznání odměny v dané věci Nejvyšší správní soud určil odměnu výše uvedené advokátce ve výši 3 900 Kč [tři úkony právní služby po 1 000 Kč dle § 7 a § 9 odst. 2 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm. b), c) a d) téže vyhlášky (první porada s klientkou, další porada přesahující jednu hodinu, návrh ve věci samé), a tři režijní paušály po 300 Kč za tři úkony právní služby dle § 13 odst. 3 téže vyhlášky]. Celková částka 3 900 Kč bude k rukám advokátky vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2017

Mgr. David Hipšr
předseda senátu